

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035
тел.: (044) 206-31-00; 206-38-44; факс: (044) 206-31-07; 531-36-92
E-mail: minpryrody@menr.gov.ua; kanc@mev.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

_____ № _____
на №

Народному депутату України Приходько Н. І.

Шановна Наталіє Ігорівно!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України О. Гончарука від 17.02.2020 № 5704/1/1-20 до листа Голови Верховної Ради України Д. Разумкова від 07.02.2020 № 11/10-72 Міністерство енергетики та захисту довкілля спільно з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг розглянуло Ваш запит від 04.02.2020 № 04.02.20/25-З щодо плати за доставку природного газу та повідомляє.

Відповідно до Законів України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» до компетенції Регулятора на ринку природного газу належить, зокрема встановлення тарифів на послуги транспортування природного газу та тарифів на послуги розподілу природного газу.

Відповідно до положень статті 1 Закону:

- транспортування природного газу – господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов’язана з переміщенням природного газу газотранспортною системою з метою його доставки до іншої газотранспортної системи, газорозподільної системи, газосховища, установки LNG або доставки безпосередньо споживачам, але що не включає переміщення внутрішньопромисловими трубопроводами (приєднаними мережами) та постачання природного газу;

- розподіл природного газу – господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов’язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.

До 01.01.2020 кінцева ціна природного газу для побутових споживачів складалась з ціни газу, як товару, тарифів на послуги транспортування та

розподілу природного газу, торгівельної надбавки постачальника та податку на додану вартість. При цьому, послуги розподілу природного газу надавались виходячи з фактичних розподілених обсягів природного газу. Така модель здійснення розрахунків за надані послуги мала недоліки, зокрема, велике фінансове навантаження на споживачів протягом опалювального сезону, не рівномірність надходження коштів для забезпечення сталого функціонування газорозподільної системи.

При цьому, положеннями Закону визначено, що ринок природного газу функціонує на засадах вільної добросовісної конкуренції, крім діяльності суб'єктів природних монополій, та за принципами, зокрема, забезпечення рівних прав на доступ до газотранспортних та газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG. При цьому, відповідно до частини першої статті 1 Закону доступ – право користування потужністю об'єкта газової інфраструктури в обсязі та на умовах, встановлених у договорі про надання послуг транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору) природного газу або послуг установки LNG.

Враховуючи зазначене, з метою забезпечення надійної та безпечної експлуатації газорозподільних мереж під час надання послуг розподілу споживачам, НКРЕКП було розроблено та прийнято зміни до низки нормативно-правових актів, зокрема, Методики визначення та розрахунку тарифу на послуги розподілу природного газу, затвердженої постановою НКРЕКП від 25.02.2016 № 236 (далі – Методика), зареєстровано в Міністерстві юстиції 03.11.2016 за № 1434/29564. Так, Регулятором було змінено принцип визначення величини потужності для споживачів природного газу (здійснено перехід до замовленої потужності) та спрощено процедуру замовлення потужності на основі статистичних даних обсягів споживання природного газу кожного споживача у минулих періодах. Таким чином, кожен споживач сплачуватиме кошти за отриману послугу рівними частинами протягом року, що дозволяє уникнути додаткового навантаження на споживача у зимовий період та забезпечити газорозподільні підприємства коштами для забезпечення сталого функціонування газорозподільних систем.

Необхідно зазначити, що відповідно до положень глави 2 розділу І Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494, зареєстровано в Міністерстві юстиції 06.11.2015 за № 1379/27824, оператор газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ) відповідає за надійну та bezpechnu експлуатацію, підтримання у належному стані та розвиток (будівництво) газорозподільної системи, яка на законних підставах перебуває у його власності чи користуванні, належну організацію та надання послуги розподілу природного газу.

При цьому єдине джерело покриття витрат Операторів ГРМ як суб'єктів природної монополії, що необхідні для провадження діяльності з розподілу природного газу, – тариф на послуги розподілу природного газу. Забезпечення Операторів ГРМ коштами на обслуговування та експлуатацію газорозподільних

систем є головною запорукою безпечної та надійного функціонування цих систем.

Формування витрат, які включаються до структури тарифу на послуги розподілу природного газу для газорозподільного підприємства, здійснюється виходячи з економічно обґрунтованих витрат кожного окремого газорозподільного підприємства з урахуванням державних і галузевих нормативів використання палива, електроенергії, матеріалів, норм та розцінок з оплати праці, норм амортизації, ставок податків, зборів, обов'язкових платежів, прогнозних індексів цін виробників промислової продукції і споживчих цін у планованому періоді.

Собівартість послуг з розподілу природного газу є одним з найважливіших показників, що характеризують якісний рівень роботи газорозподільних підприємств. Поточні витрати підприємств, які формують собівартість надання послуг розподілу природного газу, пов'язані з використанням в процесі виробничої діяльності сировини, матеріалів, палива, електроенергії, основних фондів, трудових ресурсів. За рахунок цих коштів забезпечується робота газових мереж, експлуатація газового обладнання, підтримується цілодобова робота аварійних служб.

Встановлення тарифів на основі нової методології як плати за замовлену потужність та відокремлення вартості послуг розподілу природного газу від вартості природного газу як товару передбачає відхід від застарілої системи встановлення загального тарифу та надає ряд переваг для кінцевого споживача. Зокрема застосування європейських підходів до розрахунків за послуги розподілу природного газу дає можливість споживачам розуміти, за які послуги і якому підприємству вони сплачують. Оплата за послуги розподілу природного газу рівними частинами дозволяє уникнути великого навантаження на споживача в опалювальний період, коли споживання природного газу найбільше.

Розмір плати за послуги розподілу природного газу визначається для кожного споживача індивідуально залежно від обсягів споживання природного газу споживача у минулих періодах. Прозорість формування платежів за газ як товар та за послуги розподілу природного газу дозволяють споживачу відстежувати та контролювати власне споживання з метою мінімізації рахунків.

Варто зауважити, що плата за послуги розподілу природного газу не є новим (додатковим) платежем, оскільки послуги розподілу природного газу сплачувались побутовими споживачами природного газу завжди у складі ціни на природний газ. Так, після виокремлення зазначеної послуги, кінцевий платіж, що сплачується побутовими споживачами, буде зменшено на розмір плати за послуги розподілу природного газу.

З повагою
Міністр

Олексій ОРЖЕЛЬ